

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)
den 15 februari 2005 *

I mål C-13/03 P,

angående ett överklagande enligt artikel 49 i domstolens stadga, som ingetts den 8 januari 2003,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av M. Petite, A. Whelan och P. Hellström, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Tetra Laval BV, Amsterdam (Nederländerna), företrädd av A. Vandencastele, D. Waelbroeck och M. Johnsson, avocats, samt av A. Weitbrecht och S. Völcker, Rechtsanwälte,

sökande i första instans,

* Rättegångsspråk: engelska.

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden på första avdelningen, P. Jann, tillförordnad ordförande, avdelningsordförandena C.W.A. Timmermans och A. Rosas (referent) samt domarna C. Gulmann, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr och J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: A. Tizzano,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören L. Hewlett,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 27 januari 2004,

och efter att den 25 maj 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom sitt överklagande har Europeiska gemenskapernas kommission yrkat att förstainstansrättens dom av den 25 oktober 2002 i mål T-80/02, Tetra Laval mot kommissionen (REG 2002, s. II-4519) (nedan kallad den överklagade domen) skall upphävas. Genom den domen ogiltigförklarade förstainstansrätten kommissionens

beslut 2004/103/EG av den 30 januari 2002 om åtgärder för att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens enligt artikel 8.4 i rådets förordning (EEG) nr 4064/89 (Ärende COMP/M.2416 — Tetra Laval/Sidel) (EUT L 38, 2004, s. 1) (nedan kallat uppdelningsbeslutet).

Förordning (EEG) nr 4064/89

- 2 I artikel 8.3 och 8.4 i rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer (EGT L 395; s. 1, rättelse EGT L 257, 1990, s. 13; svensk specialutgåva, annex, s. 16), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1310/97 av den 30 juni 1997 (EGT L 180, s. 1) (nedan kallad förordningen), föreskrivs följande:

”3. När kommissionen finner att en koncentration uppfyller kriteriet i artikel 2.3 ... skall den fatta ett beslut enligt vilket koncentrationen förklaras oförenlig med den gemensamma marknaden.

4. Om en koncentration redan har genomförts kan kommissionen genom ett beslut enligt punkt 3 eller genom ett särskilt beslut kräva att de sammanförda företagen eller tillgångarna delas upp eller att den gemensamma kontrollen upphör eller att andra åtgärder som är nödvändiga för att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens vidtas.”

Kommissionens beslut

- 3 Den 30 oktober 2001 fattade kommissionen beslut 2004/124/EG om att en koncentration är oförenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet (Ärende COMP/M.2416 — Tetra Laval/Sidel) (EUT L 43, 2004, s. 13) (nedan kallat beslutet om oförenlighet).
- 4 Den 30 januari 2002 fattade kommissionen, med tillämpning av artikel 8.4 i förordningen, ett uppdelningsbeslut avseende åtgärder för att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens. Genom artikel 1 i detta beslut, vilket delgavs Tetra Laval BV (nedan kallat Tetra) den 4 februari 2002, förordnade kommissionen att Tetra skulle avyttra aktierna i Sidel SA och föreskrev hur uppdelningen skulle gå till.
- 5 Genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 15 januari 2002 yrkade Tetra att beslutet om oförenlighet skulle ogiltigförklaras. Ansökan registrerades under nummer T-5/02.
- 6 Genom en andra ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 19 mars 2002 yrkade Tetra att uppdelningsbeslutet skulle ogiltigförklaras.

- 7 Genom dom av den 25 oktober 2002 i mål T-5/02, Tetra Laval mot kommissionen (REG 2002, s. II-4381) (nedan kallad domen i mål T-5/02), ogiltigförklarade förstainstansrätten beslutet om oförenlighet.
- 8 Genom den överklagade domen ogiltigförklarade förstainstansrätten uppdelningsbeslutet.

Den överklagade domen

- 9 I punkterna 36–43 i den överklagade domen anförde förstainstansrätten följande:

"36 Förstainstansrätten finner att det framgår av förordningens systematik, och särskilt av sextonde skälet i denna, att syftet med artikel 8.4 är att ge kommissionen möjlighet att fatta de beslut som är nödvändiga för att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens. När företagskoncentrationer, som i förevarande fall, har genomförts med tillämpning av artikel 7.3 i förordningen, är en uppdelning av de berörda företagen den naturliga följd av beslutet om att förklara företagskoncentrationen oförenlig med den gemensamma marknaden.

- 37 Att fatta ett beslut om uppdelning efter det att ett beslut antagits i vilket en företagskoncentration förklaras oförenlig med den gemensamma marknaden förutsätter emellertid att det sistnämnda beslutet är giltigt. Eftersom syftet med ett beslut om uppdelning som fattas med stöd av artikel 8.4 i förordningen är att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens som hämmas av den företagskoncentration som förklarats oförenlig, står det klart att detta besluts giltighet är beroende av att beslutet om förbud mot företagskoncentrationen är giltigt. Om det sistnämnda förklaras ogiltigt förlorar således beslutet om uppdelning all rättslig grund.
- 38 Denna slutsats bekräftas av den omständigheten att det i samband med beslut om oförenlighet som fattas med stöd av artikel 8.3 i förordningen, enligt artikel 8.4 i förordningen även är möjligt att förelägga företaget i fråga att överlåta en andel som förvärvats under en företagskoncentration.
- 39 Denna slutsats strider inte heller mot kommissionens hänvisning till [domstolens dom av den 26 april 1988 i de förenade målen 97/86, 193/86, 99/86 och 215/86, Asteris m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. I-2181, punkterna 30 och 32] [nedan kallad domen i målet Asteris]. Domstolen bekräftade i detta mål för det första den 'retroaktiva verkan som vidhåftar beslut om ogiltighet' (punkt 30). Domen i målet Asteris avsåg för det andra i synnerhet frågan hur ogiltigförklaring av en förordning med tidsbegränsad giltighet inverkar på bestämmelser i senare förordningar med samma innehåll som den som befunnits rättsstridig. Domen avser således den skyldighet som enligt artikel 233 EG åvilar den institution som skall anta de ifrågavarande förordningarna att följa den ifrågavarande domen om ogiltigförklaring.
- 40 I förevarande fall rör det sig, till skillnad mot de förhållanden som låg till grund för domen i målet Asteris, inte om förordningar som innehåller identiska

bestämmelser, utan om ett före ogiltigförklaringen fattat beslut om uppdelning som är begränsat till att genomföra beslutet om oförenlighet. Den omständigheten att beslutet om oförenlighet inte var ogiltigförklarat då uppdelningsbeslutet fattades kan inte medföra att den ogiltigförklaring som fastställts senare inte kan få retroaktiv verkan.

41 Genom domen i mål T-5/02 har förstainstansrätten ogiltigförklarat beslutet om oförenlighet

42 Att beslutet om oförenlighet är rättsstridigt medför således att även uppdelningsbeslutet är rättsstridigt. Förevarande begäran om att det sistnämnda beslutet skall ogiltigförklaras skall därför bifallas, utan att sökandens övriga grunder behöver undersökas.

43 Uppdelningsbeslutet ogiltigförklaras således.”

Överklagandet

- ¹⁰ Genom ansökan som ingavs till domstolens kansli den 8 januari 2003 överklagade kommissionen domen i mål T-5/02 enligt artikel 225 EG och artikel 49 första stycket i EG-stadgan för domstolen.

Parternas argument

- 11 Till stöd för sitt överklagande i detta mål har kommissionen gjort gällande följande. Om överklagandet av domen i mål T-5/02 leder till att den domen upphävs, medför det att den överklagade domen grundades på en förutsättning, nämligen ogiltigförklaringen av beslutet om oförenlighet, som var en följd av felaktig rättstillämpning. Eftersom förstainstansrättens ogiltigförklaring av detta beslut utgjorde det enda skälet till att den ogiltigförklarade uppdelningsbeslutet, medför upphävandet av domen i det nämnda målet, genom vilken det första beslutet ogiltigförklarades, att den överklagade domen, genom vilken det andra beslutet ogiltigförklarades, skall upphävas.
- 12 Till följd härav anser kommissionen att om dess överklagande av domen i mål T-5/02 bifalls, med beaktande av de rättsliga grunder som redovisats i detalj i dess överklagande av domen i mål T-5/02, skall den överklagade domen upphävas.
- 13 Tetra har hävdatt att överklagandet skall avvisas. Till skillnad från vad som krävs enligt artikel 112.1 c i rättegångsreglerna innehåller överklagandet inte de rättsliga grunder och argument som åberopas mot den överklagade domen.
- 14 Tetra har härvid gjort gällande att kommissionen inte hävdatt att gemenskapsrätten har åsidosatts genom den överklagade domen eller att förstainstansrättens resonemang eller domslutet utgör felaktig rättstillämpning. Tvärtom menar

kommissionen att det inte är den överklagade domen som utgör felaktig rättstillämpning utan den dom som gavs i mål T-5/02.

- 15 Tetra har i andra hand yrkat att överklagandet skall ogillas och anført att även om överklagandet av domen i mål T-5/02 bifalls, skall det inte innebära att den överklagade domen upphävs.
 - 16 Tetra har för det första gjort gällande att kommissionen inte har något intresse av att den överklagade domen upphävs. Att sådant intresse saknas följer av att uppdelningsbeslutet i sig är diskuterbart, eftersom de verkställighetsåtgärder som föreskrivs i detta, inklusive de föreskrivna tidsfristerna, är obsoleta på grund av händelser som inträffat efter det att beslutet fattades. Vidare skulle det ankomma på kommissionen, om det visade sig nödvändigt, att fatta ett nytt beslut med tillämpning av artikel 8.4 i förordningen, vilket beslut skulle vara avpassat efter rådande förhållanden.
 - 17 För det andra är detta överklagande grundat på den premissen att om överklagandet i mål C-12/03 P bifalls, skall domstolen upphäva även den dom som överklagas i förevarande mål. I sådant fall
- kommer domstolen antingen att återförvisa det första målet till förstainstansrätten för förnyad prövning; om den finner att det slutliga avgörandet i förevarande mål är beroende av förstainstansrättens avgörande i det första målet, kan den inte meddela avgörande utan att känna till förstainstansrättens slutliga avgörande i det första målet; domstolen skulle således återförvisa även förevarande mål till förstainstansrätten;

- eller slutligt avgöra tvisten i det första målet i sak; Tetra Laval anser emellertid att förevarande mål, i ett sådant fall, skall återförvisas till förstainstansrätten för prövning där. Tetra anförde nämligen flera grunder vid förstainstansrätten till stöd för att uppdelningsbeslutet skulle ogiltigförklaras, men förstainstansrätten prövade bara en av dem.

- 18 I sin replik har kommissionen hävdat att den till stöd för yrkandet att den överklagade domen skall upphävas inte grundar sig på de argument som anförts i dess överklagande av domen i mål T-5/02, utan på det förhållandet att ett upphävande av den domen innebär att den rättsliga förutsättning som utgjort grunden för den överklagade domen försvinner. Eftersom domen grundar sig på en uppenbart ogiltig rättsakt, är den en följd av felaktig rättstillämpning vad gäller den rättsaktens giltighet och tillämplighet. Detta gäller oberoende av skälen till denna ogiltighet, vilka kan fastslås under ett särskilt förfarande. Eftersom en sådan grund klart har anförts i detta överklagande skall det tas upp till sakprövning.
- 19 Som svar på argumentet att uppdelningsbeslutet inte längre har några verkningar har kommissionen gjort gällande följande. Att det eventuellt är nödvändigt att ändra en rättsakt i vilken tidsfrister förskrivs och vars tillämpning har fördröjts på grund av rättslig tvist kan inte utgöra skäl för att avstå från prövning eller för att underkänna välgrundade argument som i fall av överklagande kan leda till upphävande av en dom, genom vilken en sådan rättsakt ogiltigförklarats. Frågan rörande det nämnda beslutets giltighet skall bedömas enligt de förutsättningar som rådde när kommissionen fattade det och den sistnämnda skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att tillse att det tillämpas lagenligt för det fall de nämnda domstolarna slutligen anser att beslutet har fattats på giltigt sätt.
- 20 Vad gäller sambandet mellan förevarande överklagande och överklagandet av domen i mål T-5/02 har kommissionen anført att ett upphävande av den domen är tillräckligt för att den överklagade domen skall upphävas. Upphävandet får den följden även om förevarande mål skulle återförvisas till förstainstansrätten för prövning där.

Domstolens bedömning

- 21 Av de argument som kommissionen framfört i sin ansökan följer att det finns ett föremål för förevarande överklagande endast för det fall domstolen skulle upphäva domen i mål T-5/02, som kommissionen ifrågasatt genom sitt överklagande i mål C-12/03 P, kommissionen mot Tetra Laval (REG 2005, s. I-987), i vilket dom avkunnats denna dag.
- 22 Genom sistnämnda dom ogillar domstolen emellertid kommissionens överklagande av förstainstansrättens dom, genom vilken beslutet om oförenlighet ogiltigförklaras.
- 23 Härav följer att överklagandet saknar föremål. Anledning saknas att pröva Tetras argument i fråga om att förevarande överklagande skall avvisas.

Rättegångskostnader

- 24 Enligt artikel 69.6 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 i dessa regler skall tillämpas i mål om överklagande, skall domstolen i mål där det inte finns anledning att döma i saken besluta om kostnader enligt vad den finner skäligt. Eftersom överklagandet saknar föremål till följd av att kommissionens överklagande i det ovannämnda målet C-12/03 P, kommissionen mot Tetra Laval, ogillats genom en dom av denna dag, i vilken kommissionen förpliktas ersätta rättegångskostnaderna, skall den sistnämnda förpliktas ersätta rättegångskostnaderna även i förevarande mål.

På dessa grunder beslutar domstolen (stora avdelningen) följande dom:

- 1) Det saknas anledning att pröva överklagandet.**
- 2) Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter